

MUISTIO
14.9.2023

Kehitetään Team Finlandia vientiyriytysten tarpeista käsin

EK on tunnistanut seuraavat 10 tavoitetta, joiden suuntaan julkisia vienninedistämispalveluita ja Team Finlandin koneistoa olisi tärkeää kehittää.

1. RIITTÄVÄT RESURSSIT: *Vienninedistämisen resurssit tulisi nostaa pitkäjännitteisellä työllä kilpailijamaiden tasolle. Tänään olemme kaukana siitä. Suunnan on kuitenkin oltava oikea, eikä uudistus saa johtaa siihen, että yrityksille tärkeä markkinatuntemus tai kaupallinen tai teollinen osaaminen heikkenisi vienninedistämispalveluissa.*

2.TARVE FOKUSOIDA: *Resurssiniukuuden myötä markkinoita on kyettävä priorisoimaan ja palveluita fokuoimaan. On uskallettava päättää, missä maissa tarvitaan lähetystöjen tarjoamaa diplomatiaa - kohdemaan poliittisen ja taloudellisen kehityksen seurantaa; ja missä maassa Business Finlandin kaupallisten asiantuntijoiden palveluita yritysten arjen vientihaasteissa sekä missä maissa erityisesti molempia. Sama koskee vienninedistämismatkoja, joiden tavoitteena tulee olla aidosti viennin kasvattaminen kohdemaassa. Palveluita on suunnattava erityisesti kasvu- ja kansainvälistymiskykyisille ja -haluisille yrityksille vaikuttavuuden vahvistamiseksi.*

3. MONIPUOLINEN OSAAMINEN: *Yritysten vientiä tukevien palveluiden laatu syntyy erityisesti kohdemaassa toimivien asiantuntijoiden maa- ja markkinaosaamisesta sekä paikallisista verkostoista. Merkitävä osa tätä työtä tekevistä asiantuntijoista on täten järkevää jatkossakin palkata suoraan kohdemaasta. Yritykset ovat jopa valmiita maksamaan lisäarvoa tuottavista kohdemarkkinaselvityksistä ja palveluista kuten verrokkimaissa tapahtuu. Vienninedistäjien osaamista kansallisten vienti- ja kehitysrahoitusratkaisujemme tarjoajina tulee lisätä paikan päällä kohdemaissa. Kumppanuutta elinkeinoelämän kanssa voidaan tiivistää ja syventää parhaan osaamisen ja sen vaatiman resurssoinnin varmistamiseksi meillä ja maailmalla. Ministeriö- ja virastomallin ohella osakeyhtiömallia on hyödynnettävä resurssien vahvistamisessa.*

4. YHTEISET TAVOITTEET, SELKEÄ JOHTAMINEN JA VASTUUT: *Kaikilla Team Finland -toimijoilla ja kumppaneilla on oltava yhteinen käsitys toiminnan tavoitteista, johtamisesta ja vastuista. Kohdemaassa diplomaateista kaupallisiin asiantuntijoihin on oltava yhteiset Team Finland-tavoitteet ja käsitys, mitä kukin omalla osaamisellaan edistää. Diplomaattien ja kaupallisten asiantuntijoiden tehtävissä on myös erilaisia painotuksia, mitkä on syytä ymmärtää yhteistyössä. Team Finland-yritysasiakkuudet on aina hoidettava yhdessä, jolloin asiakkaalle Team Finland-palvelu näkyy yhtenä toimivana kokonaisuutena. Vuosittain maakohtainen Team Finland-suunnitelma luo jo nyt pohjan yhteistyölle, jonka toteuttamista suurlähtetillä ohjaa ja valvoo Team Finland-joukkueen maajohtajana. Hänen edellytyksiään ja velvoitteitaan tähän tehtävään on vahvistettava niin UM:n sisällä kuin suhteessa nykyiseen BF:n ulkomaan verkostoon, jotta yhteiset resurssit toimitivat parhaalla tavalla. Samalla on tunnistettava diplomaattien ja kaupallisten asiantuntijoiden toimenkuvan mahdolliset erot.*

5. KYSYNTÄÄN VASTAAVA TARJONTA: *Olellaista on aina hahmottaa paikallista markkinatarvetta ja kysyntää erilaisille kaupallisille ratkaisuille, joihin Suomesta on löydettävä nopeasti ja joustavasti oikeanlaisia yritystarjontaa. Tämä edellyttää, että kohdemaan lisäksi kotimaasta löytyy riittävästi kaupallista ja*

teollista asiantuntemusta arjen vienninedistämistyön tueksi. Viennin tarjonta rakennetaan kotimaassa, ensisijaisesti Business Finlandin toimesta elinkeinoelämän kumppanuuksia hyödyntäen. Kotimaan ja ulkomaan palveluiden tulee tällöin toimia saumattomasti yhteen. Niiden välille ei saa muodostua hallinnollisia raja-aitoja tai jäykkyyksiä.

6. SELVÄ PALVELUPOLKU: Maakunnasta maailmalle -palvelupolkua on selkiytettävä ja parannettava. Asiakkaiden ei pidä joutua juoksemaan 'luukulta toiselle'. Vienninedistämisen uudistamisen on kytkeydyttävä tässä kohtaa kiinteästi alueellisten yrityspalveluiden kehittämiseen. Yritykset arvostavat asiakas kohtaista palvelua yleisen "yhden luukun palvelun" sijasta.

7. KASVUYRITYSTEN ERITYISTARPEET: Suurten ja pienempien yritysten tarpeet ovat usein erilaisia. Team Finland-työssä molempien tarpeisiin on vastattava. Vienninedistämispalveluissa on erityisesti huomioitava pk-yrityksiä, joiden omat resurssit ovat rajallisemmat. Viennin ja vientiyritysten määrä saadaan kasvuun, jos onnistumme toteuttamaan hallitusohjelman tavoitteen Mittelstand-yritysten määrän kaksinkertaistamisesta vuoteen 2030 mennessä.

8. RIPEÄ REAKTIOKYKY: Team Finland-verkoston kykyä vastata nopeasti uusiin tilanteisiin ja tarpeisiin on parannettava sekä luotava tälle ennalta määritellyt menettelytavat niin koordinaation kuin resursien osalta. Globaali koronapandemia kauppajoiutuksineen ja elvytyspaketteineen sekä Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa pakotteineen ja jälleenrakennussuunnitelmineen ovat esimerkkejä tilanteista, joissa kaivataan nopeaa reagointia ja riittäviä resursseja yritysten kansainvälisen liiketoiminnan tueksi.

9. KUMPPANUUS ELINKEINOELÄMÄN KANSSA: Yhteistyötä elinkeinoelämän kanssa on tiivistettävä Team Finland-toiminnan kaikilla tasoilla, jotta yksityiset ja julkiset kasvua ja vientiä vauhdittavat toimijat työskentelevät yhtenä joukkueena ja kaikki tarjolla olevat resurssit ovat käytössä. Vahvempi osallisuus luo vahvempaa sitoutumista ja tuo myös lisäresursseja yhteiseen työhön.

10. TOIMINTAKYKY MUUTOSTEN KESKELLÄ: Vienninedistämisen kokonaisuus on säilytettävä koko ajan täysin toimintakykyisenä. Pitkittyvä epävarmuus heikentää nykyisten osaajien sitoutumista, joten aikaa ei pidä hukata. On selvää, että parempien tulosten saavuttaminen vaatii vienninedistämisen johtamisen ja ohjauksen selkeyttämistä. Tämä koskee niin toimintaa kohdemaissa kuin kotimaassa. Kehittämistyötä on tehtävä kiinteänä osana yrityspalveluiden kokonaisuutta eikä välimatka kotimaan ja ulkomaan toimintojen välillä saa kasvaa. Vaikka suurlähettilään ohjausvaltaa kasvatettaisiin, on yhteys TEM-konserniin säilytettävä.

Näihin tarpeisiin voidaan vastata oikeilla ratkaisuilla yhtä aikaa ja uskomme, että tähän löytyy niin kykyä, tahtoa kuin hyvää harkintaa.

Lisätiedot:

Johtava asiantuntija Paavali Kukkonen, yrittäjä ja elinkeinopolitiikka, puh. 050 566 3455
Johtaja Timo Vuori, kansainvälinen kauppa ja kauppapolitiikka, puh. 050 553 5319

Molemmat EK-asiantuntijat seuraavat tiiviisti hallitusohjelman mukaisia valmistelutoimia Team Finland-toiminnan kehittämiseksi sekä julkisen ja yksityisen sektorin yhteistyön kehittämistä vienninedistämässä. He toimivat myös EK:n edustajina Team Finland johtoryhmässä.